

STICHTING HILVERSUM, PAS OP!

Prelude op een voorgenomen restauratie.

Het 'Historisch Buurtje' in de Laanstraat e.o.

In afwachting van de start van de restauratie van het z.g. 'historisch buurtje' achter de Herenstraat en begrensd door de Kruissteeg en de Laanstraat werd in de afgelopen periode een begin gemaakt met de voorbereiding van deze restauratie. Wat komt er eigenlijk allemaal kijken voordat het restauratieplan zover is, dat de 'eerste spa' de grond in kan? Een kort verslag.

Als een van de eerste deelprojecten in de Laanstraatbuurt staat op het programma de restauratie van Laanstraat 2a-2b. Dit pand is in zeer slechte staat en nagenoeg onbewoonbaar. Voordat de laatste bewoonster het pand enige tijd geleden verliet, kon een opmeting worden gemaakt van zowel de buitenzijde als het interieur van het bewoonde gedeelte van dit huis.

Een dergelijke opmeting is noodzakelijk om een

goed restauratieplan te kunnen opstellen, immers de bouwkundige gegevens en historische details zijn dan nog in essentie aanwezig, wellicht herkenbaar en te interpreteren. Bij het opnemen van de maten ben je dan de hele dag in touw om min of meer als een bouwkundig detective en een verhuizer de relevante gegevens te noteren, foto's te maken en lastige vragen van de bewoner te ontwijken. Eenmaal achter het tekenbord, worden de gegevens uitgewerkt tot een tekening van de bestaande toestand. Hiermee is tevens de basis gelegd voor het te ontwikkelen restauratieplan. In het geval van de Laanstraatbuurt is ervoor gekozen om dit oude buurtje te restaureren volgens een ontwikkelingsplan, waarbij zo mogelijk alle panden zijn betrokken, die daarvoor in aanmerking komen.

Ook de omgeving wordt in dit plan betrokken, zodat na realisering een aantrekkelijk verblijfsgebied ontstaat in de luwte van de nieuwbouwpro-

Gevelaanzicht Laanstraat 2a-2b.

jecten van de Kerkbrink. De bestrating van de openbare ruimte zal evenals het te plaatsen straatmeubilair afgestemd moeten worden op de sfeer van het buurtje, zonder dat al te zeer een eiland in de Hilversumse kern ontstaat.

Restauratie van deze oude pandjes is geen vanzelfsprekende zaak: omdat zij niet de status van Rijksmonument bezitten, zijn er geen ontheffingsmogelijkheden van eisen die het bouwbesluit stelt en die in het algemeen gelden voor nieuwbouwwoningen. Te denken valt hierbij aan eisen inzake thermische isolatiewaarde, geluidwerendheid, ventilatie etc. Een van de meest voorkomende problemen is het op goede wijze oplossen van een simpel raamkozijn, zodat wordt voldaan aan de huidige hoge eisen van isolatie en ventilatie zonder dat de historische details geweld wordt aangedaan of dat er sprake is van een schijnoplossing. Hoe vaak zien we niet, dat aardige ramen met subtiel geprofileerde roeden bij een renovatie worden vervangen door vensters met dubbele beglazing waartussen een surrogaat roedeverdeling is aangebracht, of – net zo verwerpelijk – ramen met roeden waarvan de zwaarte zodanig is, dat zij geen enkele relatie meer hebben met de originele historische vorm. Een standaardoplossing is in zo'n geval niet aan te geven.

Wat voor ramen en deuren geldt, is tevens aan de orde bij de constructie van de panden. Oude

muren, vaak jarenlang door vocht belast, moeten straks gaan voldoen aan de eisen van 1998. Behoud van het originele materiaal in een historische context is een van de pijlers, waarop een restauratiefilosofie is gestoeld, maar hoe verhoudt deze stelling zich tot de eisen van comfort en de behaaglijkheid, die wij ons in het jaar 2000 stellen? Ook hier zal de creativiteit van de ontwerper de *trait d'union* moeten zijn om met behoud van zoveel mogelijk historisch materiaal een kwalitatief hoogstaand product af te kunnen leveren.

Al deze bewerkingen, detailleringen en kwaliteitsomschrijvingen worden in de loop van het ontwerpproces samengesteld tot het uiteindelijke restauratieplan, wat bestaat uit de tekeningen van de bestaande toestand, de nieuwe toestand en een bestek, waarin een en ander schriftelijk wordt vastgelegd. Dit bestek en de tekeningen zijn de contractstukken die basis zijn voor een aannemer om de kosten van de restauratie te berekenen en straks bij de uitvoering bepalend zijn voor de uiteindelijke verschijningsvorm van het bouwwerk. Voordat het zover is dat het werk gegund zal kunnen worden en de eerste steen gelegd, zullen er nog massa's tekeningen van gevels, plattegronden, kozijn- en gootdetails moeten worden geproduceerd, waarvoor ondergetekende graag tekent!

P.D. van Vliet, architect BNA te Loosdrecht